

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/77/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200633
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200633.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: D. F. F., narodená XX. F. XXXX, bytom v B., X. O. Č. XX, právne zast.: JUDr. Michalom Krutekom, advokátom a konateľom JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom v Trnave, Hlavná č. 11, IČO: 47 254 581, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA, o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. februára 2019, č.k. 23Sa/80/2018-106, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. februára 2019, č.k. 23Sa/80/2018-106 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde voči žalovanej v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 11. februára 2019, č.k. 23Sa/80/2018-106 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky z 28. júna 2018, číslo 27825-50/2018-NZ, ktorým bolo podľa § 194 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. zastavené konanie vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

2. Dôvod zastavenia spočíval v tom, že žalobkyňa sa nepodrobila vyšetreniu za účelom zistenia zdravotného stavu na účely vypracovania znaleckého posudku.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v intenciách § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“), § 153 ods. 4 písm. c/, § 196 ods. 1,6,7 zákona č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle relevantnej právnej úpravy ustanovenej v SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

4. Krajský súd k vlastnému posúdeniu veci uviedol, že samotný pojem „kontrola bodového ohodnotenia“ neznamená súčasne aj právo žalovanej meniť výšku bodového ohodnotenia, ktoré bolo vypracované podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. V prípade, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v ods. 3 a 4 zákona požiadať o vydanie znaleckého posudku. V danom prípade súd (v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 23Sa/65/2017) nariadil vykonať takéto znalecké dokazovanie po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia. Zo spisového materiálu bolo preukázané, že prvostupňový správny orgán dňa 11. apríla 2018 ustanovil vo veci znalca L. F. V. L., X., ktorému uložil presne stanovené otázky, ktoré boli sporné pri predchádzajúcich hodnoteniach sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej. Súdnemu znalcovi bola poskytnutá súčinnosť k vypracovaniu znaleckého posudku predložením lekárskeho správ a nálezov poškodenej - žalobkyne. Súdny znalec oznámil, že k podaniu spoľahlivého zhodnotenia zdravotného stavu poškodenej sa vyžaduje osobitný medicínsky postup a špecializované neurologické vyšetrenie, ktoré je možné vykonať len počas hospitalizácie. Posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu informoval právneho zástupcu žalobkyne dňa 13. apríla 2018 o ustanovení znalca a o tom, že vypracovanie znaleckého posudku bude podmienené hospitalizáciou žalobkyne. Prvostupňový správny orgán oznámením z 27. apríla 2018 predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia o ďalších 60 dní z dôvodu, že znalecký posudok ešte nebol vypracovaný. Dňa 15. júna 2018 bolo doručené posudkovému lekárovi pobočky oznámenie od znalca L. F. L., X., že na termín 04. júna 2018 sa žalobkyňa na diagnostickú hospitalizáciu nedostavila, bez udania dôvodu a ospravedlnenia. Posudkový lekár pobočky v zápisnici z 25. júna 2018 uviedol, že kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu nie je možné vykonať znaleckým dokazovaním pre nespôsobnosť poškodenej.

5. Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že žalovaný správny orgán v danej veci postupoval v súlade so zákonom a pre vydanie rozhodnutia zväžil dostatok skutkových podkladov, z ktorých vyvodil správny právny záver, ktorý v odôvodnení rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil, a preto je potrebné rozhodnutie považovať za súladné so zákonom.

6. Vo vzťahu k námietke žalobkyne ohľadne nespôsobilosti znalca k vypracovaniu znaleckého posudku uviedol, že nie je v kompetencii správneho orgánu posudzovať spôsobilosť znalca na vypracovanie znaleckého posudku, keď tento je riadne vedený v zozname znalcov na príslušnom orgáne Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd postupom podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

8. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne trovy nevznikli.

II.

9. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

10. Namietala, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a tiež, že podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 písm. j/ SSP).

11. Konkrétne uvádzala, že krajský súd v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 23Sa/65/2017 zrušil predchádzajúce rozhodnutie žalovanej a zároveň jej uložil za účelom doplnenia dokazovania zadovážením znaleckého posudku podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. s tým, že žalobkyňa dňa 21. februára 2018 zaslala žalovanej aj znalecký posudok číslo 18/2017 z 18. mája 2017 vypracovaný znalcom F.. I. Q., X.. V tejto súvislosti uviedla, že predloženie znaleckého posudku žalobkyňou je splnením povinnosti žalovanej uloženej jej krajským súdom vo veci sp. zn. 23Sa/65/2017, a teda nebol dôvod na to, aby bola žalobkyňa duplicitne podrobovaná znaleckému skúmaniu. Preto bolo povinnosťou žalovanej rozhodnúť na základe žalobkyňou predloženého znaleckého posudku. Tiež poukázala na § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého o vydanie lekárskeho posudku môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas, pričom žalobkyňa súhlas neudelila.

12. V ďalšej časti podanej kasačnej sťažnosti žalobkyňa namietala osobu znalca L.. F.. V. L., X.. z dôvodu, že tento znalec na základe lustrácie v zozname súdnych znalcov nemal v čase, kedy predvolával žalobkyňu na hospitalizáciu uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu a poistený nebol ani v čase, keď by mal vypracovávať znalecký posudok. Poukázala na § 9 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z.z.“; pozn. súdu), podľa ktorého znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname môže vykonávať činnosť, len ak má uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť v súvislosti s výkonom činnosti. Pokiaľ by sa teda žalobkyňa aj podrobila znaleckému dokazovaniu, trpel by takýto znalecký posudok vadou nezákonnosti a nebolo by naň možné prihliadať.

13. Tiež aj s odkazom na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 02. júna (po správnosti „júla“; pozn. súdu) 2014, sp. zn. 2Sžp/13/2013 a z 26. apríla 2018, sp. zn. 8Sžo/235/2015 (po správnosti „sp. zn. 8Sžo/236/2015“; pozn. súdu) namietala neodôvodnenie rozsudku v časti, že žalobkyňa žalovanej po právoplatnosti prechádzajúceho rozsudku vo veci 23Sa/65/2017 predložila znalecký posudok a zároveň, že L.. F.. L., X.. nemal v rozhodnom čase uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu tak, ako vyžaduje § 9 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. V tomto smere namietala porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

14. Záverom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil rozsudok tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a vec vráti žalovanej na ďalšie konanie.

III.

15. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadrila podaním zo 17. apríla 2019.

16. V plnom rozsahu sa stotožnila s rozsudkom krajského súdu a závermi z neho plynúcimi s tým, že pokiaľ krajský súd prechádzajúcim rozsudkom uložil žalovanej povinnosť nariadiť znalecké dokazovanie, toto nie je možné nahradiť znaleckým posudkom doloženým samotnou žalobkyňou. Rovnako oprávnenie žiadať o vypracovanie znaleckého posudku zo strany žalovanej nie je limitované súhlasom poškodeného (žalobkyne). Obmedzenie (súhlas poškodeného) sa vzťahuje len čo do oprávnenia Sociálnej poisťovne žiadať o vypracovanie lekárskeho posudku posudzujúceho lekára poškodeného.

17. Vo vzťahu k osobe znalca uviedla, že nie je v kompetencii správneho orgánu posudzovať

spôsobilosť znalca na vypracovanie znaleckého posudku, keď tento je riadne vedený v zozname znalcov na príslušnom orgáne Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Tvrdenie žalobkyne, že žiaden občan nie je povinný sa dostaviť k znalcovi, ktorý nemá uzatvorené poistenie o zodpovednosti za škodu, nemá žiaden zákonný podklad.

18. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

IV.

19. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobkyni dňa 25. apríla 2019.

V.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

21. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

25. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

26. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky z 28. júna 2018, číslo 27825-50/2018-NZ, ktorým bolo podľa § 194 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. zastavené konanie vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Dôvod zastavenia spočíval v tom, že žalobkyňa sa nepodrobila vyšetreniu za účelom zistenia zdravotného stavu na účely vypracovania znaleckého posudku.

27. Podľa § 153 ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť úrazového poistenia.

28. Podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch.

29. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.
30. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.
31. Podľa § 195 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.
32. Podľa § 195 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.
33. Podľa § 196 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu vecí, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.
34. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu vecí.
35. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.
36. Podľa § 194 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa účastník konania v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.
37. Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z., poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.
38. Zákon č. 437/2004 Z.z. upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len "lekársky posudok") a jeho náležitosti, zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§1).
39. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.
40. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.
41. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ

náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

42. Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z., ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. 8) [odkaz na zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; ďalej len „zákon č. 382/2004 Z.z.“; pozn.].

43. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu s náhradou za bolesť sú jednorazové peňažné dávky poskytované zo systému úrazového poistenia (§ 3 ods. 1, § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Podstatou poskytovania úrazovej dávky v podobe náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je odškodnenie dlhodobého alebo trvalého poškodenia na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky na životné úkony a na uplatnenie sa poškodeného v živote a v spoločnosti, a to najmä ako nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie spoločenských úloh poškodeného.

44. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ako aj k danej veci relevantnej časti pripojeného administratívneho spisu žalovanej zistil, že

- krajský súd rozsudkom z 20. novembra 2017, č.k. 23Sa/65/2017-53 zrušil rozhodnutie žalovanej z 13. apríla 2017, Číslo 2405-4/2017-BA a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým pre žalovanú záväzným právnym záverom, že táto doplní dokazovanie zadovážením znaleckého posudku podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z.

[žalovaná uvedeným rozhodnutím z 13. apríla 2017 vo veci priznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu z 18. septembra 2014 zmenila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky zo 06. októbra 2016, Číslo 27317-25/2016-NZ tak, že jeho výrok znejúci na sumu 21.192,00 eur nahradil sumou 25.784,00 eur; v ostatnom odvolanie zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie zo 06. októbra 2016],

- na základe rozsudku krajského súdu z 20. novembra 2017, č.k. 23Sa/65/2017-53 žalovaná rozhodnutím z 12. februára 2018, Číslo: 20762-20/2018-BA zrušila rozhodnutie zo 06. októbra 2016 a vec vrátila prvostupňovému správnenému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie,

- listom z 11. apríla 2018 prvostupňový správny orgán požiadal o vypracovanie znaleckého posudku L.. F.. V. L., X.. (prednosta II. neurologickej kliniky SZU Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta, Banská Bystrica),

- listom zo 16. mája 2018 menovaný znalec žalobkyňu predvolal na diagnostickú hospitalizáciu na termín 04. júna 2018,

- žalobkyňa podaním z 23. mája 2018 adresovaným Fakultnej nemocnici s poliklinikou F. D. Roosevelta, Banská Bystrica oznámila výhrady voči znalcovi,

- znalec následne listom zo 04. júna 2018 prvostupňovému správnenému orgánu oznámil, že žalobkyňa sa bez ospravedlnenia (?) nedostavila na diagnostickú hospitalizáciu na stanovený termín,

- posudkový lekár v rámci kontroly bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z 25. júna 2018 aj s odkazom na vyjadrenie znalca zo 04. júna 2018 dal podnet na zastavenie konania,

- následne prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 28. júna 2018, Číslo 27825-50/2018-NZ postupom podľa § 194 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. konanie vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zastavil pre nespoluprácu žalobkyne, keď táto sa nepodrobila vyšetreniu za účelom zistenia skutkového stavu na účely vypracovania znaleckého posudku,

- na odvolanie žalobkyne žalovaná ako odvolací správny orgán rozhodnutím zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky z 28. júna 2018, Číslo 27825-50/2018-NZ.

45. Po preskúmaní rozsudku krajského súdu v kontexte na skutočnosti, ktoré najvyšší súd zistil primárne z obsahu administratívneho spisu žalovanej, najvyšší súd dospel k záveru, že je dôvod na zmenu rozhodnutia krajského súdu a zrušenie a vrátenie veci žalovanej.

46. Krajský súd pristúpil k zamietnutiu žaloby ako nedôvodnej po tom, čo mal preukázané, že žalobkyňa sa nedostavila pred znalca na účely posúdenia jej zdravotného stavu v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Dôvod, pre ktorý sa táto pred znalca nedostavila vyhodnotil ako nedôvodný, keďže cit.: „ (...) nie je v kompetencii správneho orgánu posudzovať spôsobilosť znalca na vypracovanie znaleckého posudku, keď tento je riadne vedený v zozname znalcov na príslušnom orgáne Ministerstva spravodlivosti SR.“

47. S týmto odôvodnením sa najvyšší súd nemôže stotožniť. Odhliadnuc od dôvodov uvádzaných v tejto súvislosti žalobkyňou v kasačnej sťažnosti (bod 12 tohto rozsudku), s ktorými sa najvyšší súd plne stotožňuje, súd ďalej uvádza, že zákon č. 382/2004 Z.z. (na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení neskorších predpisov) upravuje podmienky začatia výkonu činnosti znalca, pričom podľa § 9 ods. 1,2 jednou z týchto podmienok je uzatvorenie poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť v súvislosti s výkonom činnosti s tým, že poistenie zodpovednosti za škodu musí trvať počas celého výkonu činnosti. Skutočnosť, či znalec túto podmienku spĺňa, je možné overiť z verejne dostupného registra vedeného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ministerstvo vyčiarke zo zoznamu toho, komu poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone činnosti nevzniklo do troch mesiacov od zápisu do zoznamu alebo poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone činnosti zaniklo a nebolo obnovené do troch mesiacov, alebo kto vykonával činnosť bez poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone činnosti (§ 8 ods. 1 písm. b/, c/ zákona č. 382/2004 Z.z.). Z uvedeného vyplýva, že nakoľko splnenie podmienky poistenia zodpovednosti za škodu je kľúčovou podmienkou riadneho vykonávania znaleckej činnosti, a navyše pokiaľ je táto skutočnosť zistiteľná z verejne dostupného registra, správny orgán ako zadávateľ znaleckého posudku mal na túto skutočnosť prihliadať. Pokiaľ tak nespravil, vystavil sa riziku, že znalcom vyhotovený znalecký posudok bude trpieť vadou nezákonnosti a ako taký nebude relevantným podkladom pre ďalšie konanie správneho orgánu. Inak povedané, na účely riadneho a úplného zistenia skutočného stavu veci, tak ako predpokladá § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., bude nepoužiteľný. V tejto súvislosti najvyšší súd odkazuje (podobne ako žalobkyňa) na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. mája 2016, sp. zn. 2To/55/2015, prípadne per analogiam uznesenie najvyššieho súdu zo 16. apríla 2013, sp. zn. 3Tdo/76/2012 a 3Tdo/77/2012.

48. Druhú námietku žalobkyne spočívajúcu v tom, že žalobkyňa pre žalovanú zadovážila podľa § 7 ods. 6 v spojení s § 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. znalecký posudok, a preto nebol dôvod, aby bola žalobkyňa neodôvodnene podrobovaná duplicitnému znaleckému skúmaniu, vyhodnotil najvyšší súd ako nedôvodnú. Žalovaný správny orgán bol v prvom rade viazaný právnym názorom plynúcim z právoplatného rozsudku krajského súdu z 20. novembra 2017, č.k. 23Sa/65/2017-53 vydanom v predchádzajúcom konaní. Rovnako nie je najvyššiemu súdu jasné, na základe akého dôvodu žalobkyňa znalecký posudok z 27. júna 2017 vyhotovený pod číslom 18/2017 doložila do dávkového konania vedeného pred správnym orgánom až v mesiaci február 2018 ako prílohu k jej vyjadreniu k rozhodnutiu z 12. februára 2018, Číslo: 20762-20/2018-BA.

49. Len pre úplnosť najvyšší súd dáva žalobkyňi do pozornosti, že na postup podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. sa nevyžaduje súhlas poškodeného. Účel tohto ustanovenia spočíva v odstránení akýchkoľvek pochybností o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku. V tomto ustanovení je premietnuté ustanovenie § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z, podľa ktorého organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel si obstarala potrebné podklady na rozhodnutie. Táto povinnosť správneho orgánu však nemôže byť podmienená udelením súhlasu zo strany účastníka dávkového konania.

50. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd využijúc pritom (aj vzhľadom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania podľa § 5 ods. 7 SSP) zákonom danú možnosť zmeny rozhodnutia krajského súdu a rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zo 17. augusta 2018, Číslo: 63565-3/2018-BA zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní vychádzajúc z vyššie uvedeného, bude potrebné postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z.

požiadať o vydanie znaleckého posudku iného znalca, ktorý riadne vyhodnotí sporné otázky bodového ohodnotenia nároku žalobkyne týkajúce sa sťaženia spoločenského uplatnenia s tým, že znalec sa riadne vyjadrí aj k záverom plynúcim zo znaleckého posudku predloženého žalobkyňou z 27. júna 2017, číslo 18/2017 vyhotoveného F.. I. Q., X..

VI.

51. O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobkyni, ktorá v konaní dosiahla úspech, priznal nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

52. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.